

Handläggare
Frida Orveland
Telefon: 08-50815084

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2026-10-01

Svar på skrivelse om offentliga toaletter

Svar på skrivelse från Kristina Lutz m.fl. (M), Gunnar Caperius (C) och Lena Kling (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en skrivelse för beredning. I skrivelsen lyfts att Skarpnäcks stadsdelsområde saknas i stadens planering för nya offentliga toaletter. I skrivelsen önskas svar på om förvaltningen har framfört synpunkter till trafikkontoret om behovet av offentliga toaletter i Skarpnäck och vad svaret blev, samt om förvaltningen tagit initiativ till att nya toaletter planeras.

Trafikkontoret har i samråd med stadsdelsförvaltningen bedömt behovet av offentliga toaletter i stadsdelsområdet. Generellt ligger driftskostnaden i relation till användningsgrad bakom att toaletter tas bort, men även trygghetsaspekten har spelat in i besluten. Efter dialogen med förvaltningen har trafikkontoret kommit fram till att det är prioriterat med en offentlig toalett i Bagarmossens centrum, vilket innebär att det inte saknas planering för offentliga toaletter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen ser att besöksfrekvensen går upp under sommaren och ställer sig därför positiv till säsongsöppna offentliga toaletter. Förvaltningen placerar därför ut portabla toaletter i närheten av stadsdelsrådets plaskdammar och strandbad där många människor uppehåller sig sommartid.

Bakgrund

Den 20 maj 2026 överlämnades en skrivelse från Kristina Lutz m.fl. (M), Gunnar Caperius (C) och Lena Kling (L) till förvaltningen för beredning.

Ärendet

När Stockholms stad presenterade en lista över vilka platser som ska få nya offentliga toaletter saknades Skarpnäck. Enligt skrivelsen

är idag samtliga offentliga toaletter i stadsdelsområdet stängda förutom en, i Hammarbyhöjden. Trafikkontoret motiverar borttagningarna med ett lågt antal besökare, vilket skribenterna anser behöver granskas. I skrivelsen lyfts att orsaken bakom det låga antalet besökare kan bero på dålig placering, snarare än lågt behov.

Skrivelsen påtalar att bristen på offentliga toaletter får konsekvenser för en del av befolkningen där behovet av en toalett kan uppstå plötsligt och kräva omedelbar tillgång. Skribenterna anser inte att det är tillräckligt att hänvisa till toaletter i Folkets hus eller bibliotek när dessa är öppna. Skribenterna anser att Skarpnäck behöver prioriteras, och önskar svar på följande:

1. Har stadsdelsförvaltningen framfört synpunkter till trafikkontoret om behovet av offentliga toaletter i Skarpnäck, och i så fall vad blev svaret?
2. Avser förvaltningen att ta initiativ för att stadsdelsområdet inte fortsätter vara det enda område i Stockholm som saknas i planeringen för nya toaletter?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom enheten för stadsmiljö och stadsutveckling. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 24 september 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen har fört dialog om de offentliga toaletterna i stadsdelsområdet. I samråd med förvaltningen har trafikkontoret kommit fram till att det är prioriterat med en offentlig toalett i Bagarmossen. I mars 2026 beslutades att toaletten i Bagarmossens centrum som tagits bort ska ersättas med ett tillgänglighetsanpassat toalettbus på samma plats som tidigare. Etablering sker i februari 2027 och buset utrustas även med cykelpump. Stadsdelsområdet saknas därmed inte längre i planeringen över offentliga toaletter. Därutöver finns en tillgänglighetsanpassad toalett inbyggd i pumphuset vid Skarpaby parklek som driftas av trafikkontoret, som inte finns med i upphandlingen av offentliga toaletter. Toaletten är avgiftsfri och säsongsoppen under plaskdammens öppettider, vilket innebär att den låses upp på morgonen och låses till kvällen, ur ett trygghetsperspektiv.

Förvaltningen har tagit del av trafikkontorets statistik över användartäthet och sett att det generellt varit mycket låg användningsgrad för de offentliga toaletterna i stadsdelsområdet, framförallt under vintersäsong. Statistiken från toaletterna visar rent

tekniskt en *öppnad dörr* och inte nödvändigtvis ett toalettbesök. Detta kan betyda att nyttjandegraden även kan vara lägre än nedanstående siffror.

Placering av offentliga toaletter	Besök / år	Besök / dag
Finn Malmgrens plan (Hammarbyhöjden)	1 661	4,6
Malmövägen (Björkhagen)	2 159	5,9
Kärrtorpsplan (Kärrtorp)	1 400	3,8
Bagarmossen C (Bagarmossen)	3 467	9,5
Skarpnäcks allé, Brandparken (Skarpnäck)	2 384	6,5

Offentliga toaletter med denna besöksgrad har en hög kostnad per besök. För den toalett med lägst antal besök (i snitt 3,8 besök/dag) kostar varje besök cirka 400 kr.

Enligt statistiken går besöksfrekvensen upp under sommaren. Förvaltningen är därför positiv till att ha säsonsöppna toaletter där många människor uppehåller sig sommartid. Förvaltningen ställer ut portabla toaletter vid de säsonsöppna plaskdammarna i Tidaholmsparken, Magneholmsparken och vid Fyrens lekplats. Portabla toaletter ställs även ut av förvaltningen vid Skrubba strandbad samt vid barnbadet och mellanbadet i Flatens naturreservat under sommarsäsongen. Utöver dessa finns fasta toaletter i anslutning till stora Flatenbadet, som förvaltningen öppnar och drifvar under sommarsäsongen. Förvaltningen anser att det är särskilt prioriterat med toaletter vid dessa platser där barnfamiljer vistas ofta och under längre tider under högsäsong.

Staden har generellt problem med att offentliga toaletter drar till sig bosättare och problematik med droganvändning. Toaletten vid Finn Malmgrens plan i Hammarbyhöjden har haft återkommande problematik med olovlig bosättning och kommer tas bort den 1 januari 2027. Delvis av denna orsak, men främst på grund av en mycket låg användningsgrad. Den låga användningen tros bero på närhet till andra platser med toaletter, såsom restauranger och Hammarbyhöjdens IP. Även toaletten vid Kärrtorpsplan hade mycket lågt användande, vilket också skulle kunna förklaras av att det ligger restauranger och verksamheter i närheten som allmänheten använder istället.

Toaletten i Brandparken vid Skarpnäcks allé har haft ett lågt användande samt drogproblematik som förekommit i området. Toaletten har därför tagits bort, delvis som en trygghetsåtgärd.

Förvaltningen ser att den låga användningsgraden av toaletten vid Malmövägen i Björkhagen skulle kunna bero på att toaletten varit

svårhittad på grund av dålig placering. Förvaltningen ser dock inte att någon lämpligare plats för placering i närheten finns tillgänglig.

Jämställdhets- och barnkonsekvensanalys

Endast var tionde besökare av Stockholms offentliga toaletter är kvinna. Kvinnor anses trots detta ha ett större behov av tillgång till offentliga toaletter på grund av fysiologiska behov och att de ofta tar ett större omsorgsansvar vid exempelvis blöjbyten och assistans under barns toalettbesök. Kvinnors användning påverkas dock av den upplevda tryggheten på platsen, där exempelvis belysning och placering i välbesökta stråk spelar roll. Bättre placeringar skulle kunna gynna kvinnor, förvaltningen ser dock inga platser som bättre uppfyller trygghetskriterierna inom stadsdelsområdet i nuläget.

Barnfamiljer anses ha ett stort behov av offentliga toaletter på grund av att barn ofta har mer akuta behov av att uppsöka toalett. Förvaltningen anser att målgruppen tillgodoses genom de fasta toaletter som är säsongsöppna samt genom de portabla toaletter som placeras ut vid de platser barnfamiljer vistas ofta och under längre tider under sommarsäsongen.

Förvaltningen har möjlighet att inkomma med förslag på nya platser för offentliga toaletter, som trafikkontoret kan ta vidare efter sommaren 2027. En avvägning mellan kostnad och nytta, samt en platsbedömning kommer då att behöva göras.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Elisabet Tullgren
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse om offentliga toaletter.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2026-07-27
Elisabet Tullgren, Avdelningschef	2026-07-27